Arbetsmarknadsutskottets betänkande 1983/84:11

om finansieringen av utökad lärlingsutbildning

I betänkandet behandlas motion 1983/84:62 av Alf Wennerfors m. fl. (m) såvitt gäller nedanstående yrkanden:

3. att riksdagen bemyndigar regeringen att för budgetåret 1983/84 disponera 35 milj. kr. från anslaget B 3 Bidrag till arbetslöshetsersättning och utbildningsbidrag i enlighet med vad som angivits i motionen, samt

4. att riksdagen bemyndigar regeringen att för budgetåret 1983/84 disponera 35 milj. kr. från anslaget B 4 Sysselsättningsskapande åtgärder i enlighet med vad som angivits i motionen.

Yrkandena 1 och 2 i motionen behandlas i betänkandet AU 1983/84:8.

Utskottet

Sedan läsåret 1980/81 bedrivs en gymnasial lärlingsutbildning som försöksverksamhet. I proposition 1983/84:26 bil. 2 (utbildningsdepartementet) föreslås att det statsbidrag som redan utgår till kommuner och företag m. fl. skall innevarande budgetår kompletteras med ett rekryteringsbidrag om 5 000 kr. per plats. Syftet är att med denna extra ersättning som stimulans öka lärlingsutbildningen med hänsyn till ungdomarnas svåra situation på arbetsmarknaden. Det föreslagna bidraget väntas av regeringen ge ett tillskott om 2 000 platser. Kostnaderna för en bidragsgivning av denna omfattning beräknas av regeringen till 30 milj. kr. Regeringen föreslår att bidragskostnaderna skall täckas från anslaget Bidrag till driften av gymnasieskolor.

Regeringens förslag beträffande rekryteringsbidrag för lärlingsplatser har behandlats och tillstyrkts av utbildningsutskottet i dess i dagarna avgivna betänkande UbU 1983/84:6. Till betänkandet har – såvitt nu är i fråga – fogats en reservation (nr 3) av moderata samlingspartiets företrädare i samma utskott. Reservanterna förespråkar att den temporära utökningen av lärlingsutbildningen skall omfatta 5 000 platser utöver vad regeringen beräknat. De uppskattar de sammanlagda kostnaderna för rekryteringsbidraget till 70 milj. kr. och föreslår att dessa kostnader skall ersättas från det nyssnämnda anslaget Bidrag till till driften av gymnasieskolor.

I den nu föreliggande motionen 62 av Alf Wennerfors m. fl. (m) föreslås att den temporära utbyggnaden av lärlingsutbildningen i den av moderata samlingspartiet förordade omfattningen skall finansieras genom att man disponerar 35 milj. kr. från anslaget Bidrag till arbetslöshetsersättning och utbildningsbidrag och ett lika stort belopp från anslaget Sysselsättningsskapande åtgärder.

Arbetsmarknadsutskottet konstaterar att den genom motion 62 väckta finansieringsfrågan hänger samman med att den temporära utökningen av lärlingsutbildningen får en omfattning som förordats i den av moderata samlingspartiets företrädare i utbildningsutskottet avgivna reservationen. Vid bifall till regeringens av utbildningsutskottets majoritet tillstyrkta förslag kommer den i motionen berörda finansieringsfrågan att sakna aktualitet och därför avstyrks motionen i de nu behandlade delarna.

Utskottet hemställer

att riksdagen – under förutsättning av bifall till vad utbildningsutskottet hemställt i betänkandet UbU 1983/84:6 mom. 2 och 3 – avslår motion 1983/84:62 yrkandena 3 och 4.

Stockholm den 6 december 1983

På arbetsmarknadsutskottets vägnar
FRIDA BERGLUND

Närvarande: Frida Berglund (s), Erik Johansson (s), Anders Högmark (m), Marianne Stålberg (s), Karin Flodström (s), Bengt Wittbom (m), Arne Fransson (c), Lahja Exner (s), Gustav Persson (s), Sonja Rembo (m), Lars-Ove Hagberg (vpk), Ingrid Hemmingsson (m), Börje Hörnlund (c), Bo Nilsson (s) och tredje vice talmannen Karl Erik Eriksson (fp).

Reservation

under förutsättning av bifall till reservation 3 i utbildningsutskottets betänkande UbU 1983/84:6.

Anders Högmark, Bengt Wittbom, Sonja Rembo och Ingrid Hemmingsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som börjar "Arbetsmarknadsutskottet konstaterar" och slutar "behandlade delarna" bort ha följande lydelse:

Den temporära utökning med ytterligare 5 000 platser av lärlingsutbildningen som förordats av moderata samlingspartiet kommer att belasta anslaget Bidrag till gymnasieskolor med ca 70 milj. kr. Denna merutgift bör av statsfinansiella skäl balanseras genom en motsvarande utgiftsminskning. En utökad lärlingsutbildning leder till minskade alternativkostnader för arbetsmarknadspolitiska åtgärder i form av arbetsmarknadsutbildning, beredskapsarbeten och arbetslöshetsersättningar. Det bör därför vara möjligt att innehålla ett motsvarande belopp på de anslag som i sammanhanget är aktuella.

Vid bifall till moderata samlingspartiets förslag beträffande den temporära utbyggnaden av lärlingsutbildningen bör det sålunda ankomma på regeringen att meddela föreskrifter om att ett belopp om 35 milj. kr. inte får tas i

anspråk från vartdera av de för budgetåret 1983/84 under tionde huvudtiteln anvisade anslagen till Bidrag till arbetslöshetsersättning och utbildningsbidrag resp. till Sysselsättningsskapande åtgärder. Vad utskottet anfört med anledning av motion 62 bör delges regeringen.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med anledning av motion 1983/84:62 yrkandena 3 och 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

Särskilt yttrande

Arne Fransson (c), Börje Hörnlund (c) och tredje vice talmannen Karl Erik Eriksson (fp) anför:

Den gymnasiala lärlingsutbildningen är den huvudfråga som utgör bakgrunden till det i detta betänkande behandlade ärendet. Eftersom denna huvudfråga behandlas av ett annat utskott, utbildningsutskottet, vill vi här erinra om att centerpartiets och folkpartiets förslag till utformning och dimensionering av denna utbildning och därmed sammanhängande frågor presenteras i partimotionerna 28 (c) och 34 (fp) och att dessa motionsförslag av utbildningsutskottet redovisas i det tidigare nämnda betänkandet UbU 1983/84:6.

minab/gotab Stockholm 1983 77344